

Rovaniemen koulutuskuntayhtymä

**TARKASTUSLAUTAKUNNAN
ARVIOINTIKERTOMUS
VUODELTA 2021**

25.5.2022

Sisältö

1. Tarkastuslautakunnan tehtävä, kokoonpano ja työskentely	2
2. Vuoden 2020 johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi.....	3
3. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi	3
3.1 Tavoitteet	3
3.2. Vuoden 2021 talousarvion sitovuustasot:.....	3
3.3 Taloudellinen asema ja sitovat taloudelliset tavoitteet	4
3.4 Tarkastuslautakunnan tekemä painopistealueiden arviointi.....	5
3.5 Tilikauden tulos ja sen käsittely.....	9
3.6 Vuoden 2021 talousarvion sitovat toiminnalliset tavoitteet	9
3.6.1 Laadulliset tavoitteet.....	9
3.6.2 Määrälliset tavoitteet.....	10
Lapin koulutuskeskus REDU	10
Santasport Lapin Urheiluopisto.....	11
Sisäiset palvelut.....	11
Santasport Finland Oy	12
REDU Edu Oy	13
4. Henkilöstö.....	13
Konsernin tuloslaskelman mukaiset henkilöstökulut olivat 30,9 milj.euroa (29,6 milj.euroa). Edelliseen vuoteen verrattuna kasvu on 1,38 milj. euroa (10,4 %). Konsernin ostopalvelut olivat 10,5 milj.euroa (11,3 milj.euroa).	
5. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta.....	13
6. Muut havainnot arviointivuoden ajalta.....	14
6.1 Hanketoiminta.....	14
7. Yhteenveto	15

Päivitys- ja hyväksymismerkinnät

Versio	Päivämäärä	Hyväksytty
1.0	25.5.2022	Tarkastuslautakunta

1. Tarkastuslautakunnan tehtävä, kokoonpano ja työskentely

Tarkastuslautakunnan on kuntalain 121 §:n mukaan arvioitava, ovatko yhtymäkokouksen asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Kuntalain 121 § :ssä säädettyjen tehtävien lisäksi kuntayhtymän tarkastussääntöön on kirjattu tarkastuslautakunnalle seuraavat tehtävät:

Lautakunnan on:

- seurattava tilintarkastajan tarkastussuunnitelman toteutumista sekä muutoinkin seurattava tilintarkastajan tehtävien suorittamista ja tehtävä tarpeen mukaan esityksiä tilintarkastuksen kehittämiseksi,
- huolehdittava siitä, että tilintarkastusta varten on tarpeelliset voimavarat, jotka mahdollistavat tilintarkastuksen suorittamisen hyvän tilintarkastustavan edellyttämässä laajuudessa, sekä
- tehtävä aloitteita ja esityksiä lautakunnan, tilintarkastajan ja sisäisen valvonnan tehtävien yhteensovittamisesta mahdollisimman tarkoituksenmukaisella tavalla.

Kuntalain 125 §:n mukaan tarkastuslautakunnan on hankittava tilintarkastuskertomuksessa tehdystä muistutuksesta asianomaisen selvitys sekä yhtymähallituksen lausunto. Valtuusto (koulutuskuntayhtymässä yhtymäkokous) päättää toimenpiteistä, joihin tarkastuslautakunnan valmistelu, tilintarkastuskertomus ja siinä tehdyt muistutukset antavat aihetta. Hyväksyessään tilinpäätöksen yhtymäkokous päättää vastuuvapaudesta tilivelvollisille.

Tarkastuslautakuntaan kuuluu seuraavat jäsenet ja varajäsenet:

Jäsen

Rauno Rantaniemi, puheenjohtaja
 Kimmo Suopajarvi, varapuheenjohtaja
 Anna-Liisa Keskitalo
 Eila Kivioja
 Timo Kurula
 Kirsti Ojala
 Anna-Maija Österberg

Varajäsen

Terhi Pakarinen
 Marja Kuusela
 Sakari Karkkola
 Liisa Manninen
 Pirjo Junttila-Vitikka
 Emilia Fagerholm
 Aimo Kortosalmi

Tarkastuslautakunnan jäsenillä ei ole esteellisyyksiä arvioinnin suorittamiseen.

Kuntayhtymän yhtymäkokous on valinnut kokouksessaan 15.6.2021 § 11 Rovaniemen koulutuskuntayhtymän valtuustokauden 2021-2025 tilintarkastusyhteisöksi KPMG Oy Ab:n.

Tarkastuslautakunnan sihteerinä ja valmistelijana on toiminut tilintarkastaja JHT, KHT Juha Väärälä KPMG Oy Ab:stä.

Tarkastuslautakunta on kokoontunut tilikauteen 2021 liittyen kolme kertaa vuonna 2021 ja neljä kertaa vuonna 2022. Tarkastuslautakunta on laatinut arviointisuunnitelman ja hyväksynyt tilintarkastajan tarkastussuunnitelman ja työohjelman valtuustokaudelle ja vuodelle 2021 kokouksessaan 23.11.2021.

Arviointisuunnitelmansa mukaan tarkastuslautakunta on perehtynyt yhtymäkokouksen ja -hallituksen päätöksiin, talousarvioon ja -suunnitelmaan, tilinpäätökseen ja toimintakertomukseen, henkilöstöraporttiin, tilintarkastajan havaintoihin sekä kuullut kuntayhtymän viranhaltijoita, työntekijöitä ja oppilaita. Tarkastuslautakunta on myös vastaanottanut ja käsitellyt kuntayhtymän sidonnaisuusilmoitukset, välittänyt ne tiedoksi yhtymäkokoukselle ja julkaissut kuntayhtymän internet -sivuilla sidonnaisuusilmoitusyhteenvedon.

2. Vuoden 2020 johdosta tehtyjen toimenpiteiden arviointi

Tarkastuslautakunta on vienyt kokouksestaan 28.5.2021 arviointikertomuksen yhtymäkokoukselle tiedoksi. Yhtymäkokous on 15.6.2021 kokouksessaan päättänyt antaa arviointikertomuksen yhtymähallitukselle tarvittavia toimenpiteitä varten ja velvoittanut yhtymähallituksen antamaan yhtymäkokouksen talousarviokokoukseen mennessä selvityksen niistä toimenpiteistä, joihin on ryhdytty tai on ryhdyttävä tarkastuslautakunnan esille nostamien havaintojen johdosta. Yhtymähallitus on kokouksessaan 27.8.2021 merkinnyt arviointikertomuksen vuodelta 2020 tiedoksi ja todennut, ettei se sisällä toimenpide- ja kehittämisehdotuksia, joihin olisi pyydetty erillistä selvitystä ja on antanut tämän tiedon yhtymäkokoukselle tiedoksi kokouksessa 13.10.2021.

Tarkastuslautakunnalla ei ole saatuun vastineeseen liittyen kommentoitavaa ja se on merkinnyt arviointikertomusten käsittelyyn liittyvän yhtymäkokouksen päätöksen ja saadut selvitykset tiedoksi.

3. Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arviointi

3.1 Tavoitteet

Yhtymähallituksen on kuntalain 115 §:n perusteella esitettävä toimintakertomuksessa selvitys valtuuston asettamien toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta. Arviointikertomus laaditaan osaltaan toimintakertomuksessa esitettyjen tietojen perusteella. Toimintakertomus ja arviointikertomus muodostavat kuntalaissa tarkoitetun kokonaisuuden.

Arviointikertomuksen pääsisältö koostuu kuntalaissa säänneltyjen valtuuston asettamien *toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisen arvioinnista (sitovat tavoitteet)*.

3.2. Vuoden 2021 talousarvion sitovuustasot:

Yhtymäkokouksen sitovuustasot

Talousarvioon on merkitty yhtymäkokoukseen nähden sitovat toiminnalliset tavoitteet, joista osa on mittaritavoitteita (lukuja) ja osa on sanallisia tavoitteita.

Vuoden 2021 talousarviossa on esitetty strategian 2030-vision mukaiset strategiset kehittämisen painopisteet kohdassa 1.1. Talousarvion kohdassa 2 on kuntayhtymän toiminnalliset tavoitteet jaettu **laadullisiin** ja **määrällisiin** tavoitteisiin. Laadulliset tavoitteet on lueteltu kohdassa 2.1. Jokaisen tavoitteen kohdalle on merkitty erikseen sitovat tavoitteet. Toimintakertomuksessa vuodelta 2021 on koottu samalla rakenteella vastaukset talousarviossa asetettuihin tavoitteisiin. *Näin ollen toimintakertomuksen ja talousarvion vertailtavuus on selkeä.*

Määrällisten tavoitteiden taulukot on myös koottu talousarviossa yhteen lukuun 2.2. Toimintakertomuksessa taulukoihin on lisätty toteutumat, jolloin yhteys talousarvioon säilyy ja vertailtavuus on mahdollista.

Kuntayhtymän taloudellisuustavoitteet on määritelty talousarviossa tulosalueiden **toimintakatteella** ja koko kuntayhtymän osalta **vuosikatteella**. Yhtymäkokoustan sitovuustasot ovat seuraavat:

- Toiminnalliset laadulliset ja määrälliset tavoitteet, jotka talousarvioon on merkitty sitoviksi.
- Käyttötalouden kokonaismenojen ja -tulojen erotus eli toimintakate.
- Tuloslaskelmassa rahoitustulojen ja -menojen netto.
- Rakentamisinvestoinnit hankkeittain, korjaussuunnitelman mukaiset investoinnit kokonaiskustannustasolla ja kalusto- ja laitehankinnat tulosalueitasolla.
- Rahoitusosassa antolainojen ja lainakannan muutokset sekä oman pääoman muutokset.

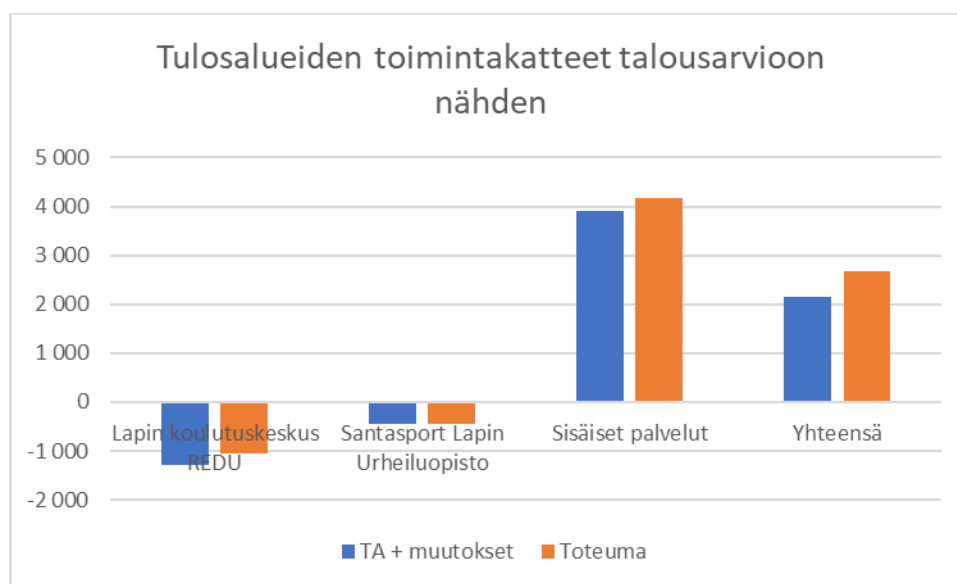
3.3 Taloudellinen asema ja sitovat taloudelliset tavoitteet

Käyttötalous

Rovaniemen koulutuskuntayhtymä täytti vuoden 2021 vuosikatetavoitteen, joka oli koko kuntayhtymän sitova tavoite. Vuosikate oli 2,571 milj. euroa. Tavoite ylittyi 0,512 milj. eurolla (+24,8 %). Tulosalueiden ja sisäisten palveluiden osalta talousarviossa on määritelty sitovuustasoksi toimintakatteet. Alla olevassa taulukossa on talousarvion toteutuminen vuonna 2021 tulosalueittain toimintakatteiden osalta:

Toimintakate = käyttötalouden tulojen ja menojen erotus.

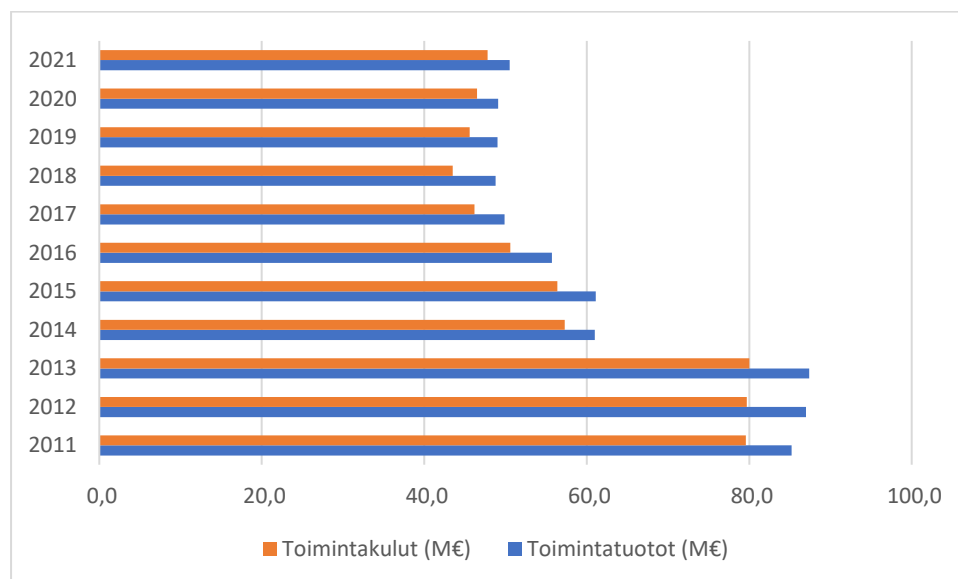
Tulosalue:	TA + muutokset toimintakate (tuhatta euroa)	Toteuma toimintakate (tuhatta euroa)	Poikkeama
Lapin koulutuskeskus REDU	-1 300	-1 057	243
Santasport Lapin Urheiluopisto	-450	-446	4
Sisäiset palvelut	3 906	4 167	261
Yhteensä	2 156	2 664	508

Kuvio 1 Tulosalueitten toimintakatteet (1000 €)

Molemmat tulosalueet sekä sisäiset palvelut saavuttivat käyttötalouden muutetun sitovan toimintakatetavoitteen.

Rahoitusosassa sitovaksi tavoitteiksi on määritelty toiminnan ja investointien rahavirta sekä lainakannan muutokset. Lainakannan muutos (-1,7 milj.euroa) toteutui talousarvion mukaisena (-1,7 milj. euroa). Toiminnan ja investointien rahavirta oli yhteensä – 2,04 milj.euroa.

Kuvio 2 Kuntayhtymän tuottojen ja kulujen kehitys 2011–2021

3.4 Tarkastuslautakunnan tekemä painopistealueiden arviointi

3.4.1 Uusi rahoitusmalli

Uusi koulutuksen rahoitusjärjestelmä otettiin käyttöön 1.1.2018. Uudistus rakentuu vaikuttavuuteen ja kannustavaan rahoitukseen (opiskelijoita ei tipu pois opinnoista, opintosuoritteiden toteutuminen, valmistuvat, saavat töitä tai jatkavat opintoja), yksi lainsäädäntö, yksi järjestämislupa (ei raja-aitoja nuorten ja aikuisten välillä), vähemmän byrokratiaa ja enemmän toimivaltaa koulutuksen järjestäjälle.

AMMATILLISEN KOULUTUKSEN RAHOITUSJÄRJESTELMÄ

STRATEGIARAHOITUS
(enintään 4 %
kokonaisrahoituksesta)

**LASKENNALLINEN-
RAHOITUS**
(vähintään 96 %
kokonaisrahoituksesta)

OPETUS- JA KULTTUURIMINISTERIÖ
UNDERSVNINGSG- OCH KULTURMINISTERIET

Kuvio 3

Uusi rahoitusmalli on laittanut koulutuksenjärjestäjän kilpailemaan suoritteista. Nousevia tuloksia eri mittareissa on saatu, mutta siitä huolimatta rahoitus on vähentynyt. Lisäsuoritepäätöksiä vuodelle 2023 ei saada sitä määrää mitä on saatu vuodelle 2021 vaikka oppilasmäärät ovat kasvaneet. Kuntayhtymän rahoituksen toteuma vuonna 2021 on 37,4 milj. euroa.

Vuodelle 2021 saatiin lisäsuoritepäätöksiä yhteensä 1,8 milj.euroa opettajien ja ohjaajien palkkaukseen sekä koronatuen muodossa. Strategiarahoituksen määrä vuosille 2021 - 2022 on 150.000 euroa.

			Päätös 2021		
10 %	Vaikuttavuus- rahoitus	Sijoittuminen	3 025 582 €	11,5 %	
		Amispalaute, aloitus	218 176 €		
		Amispalaute, päättö	729 152 €		
		YHTEENSÄ	3 972 910 €		
20 %	Suoritusrahoitus	Suoritukset, tutk. + osp.	6 389 972 €	18,4 %	
70 %	Perus- rahoitus	Perusrahoitus, josta	24 309 896 €	70,1 %	
		*Lentokoneasennus	80 000 €		
		*Urheilijoiden amm. koulut.	20 000 €		
		Yhteensä	37 433 579 €		
	1. Lisäsuoritepäätös	Opettajien ja ohj. palkkaus	1 450 000 €		
	1. Lisäsuoritepäätös	Korona	283 000 €		
	2. lisäsuoritepäätös	Korona	82 723 €		
	VST	Lapin Urheiluopisto	842 209 €		
	VST	Lapin kesäyliopisto	83 999 €		
		Yhteensä	37 433 579 €		

Kuvio 4 Rahoituksen toteuma 2021 (2)

Ratkaisuna väheneviin rahoihin on kiinteistöstrategia, eli neliöitä tulisi vähentää. Henkiöstön vähentäminen ei tulisi olla ensisijainen vaihtoehto ratkaisuksi.

Yhteiskunta ja työelämä ovat ehkä nopeamassa muutoksessa kuin koskaan ja johon ammatillisen koulutuksen on kyettävä vastaamaan. Ammattitaitovaatimukset muuttuvat, uusia ammatteja syntyy nopeaan tahtiin ja vanhoja ammatteja katoaa. Tämä vaatii kaikilta toimijoilta ketteryyttä ja joustavuutta etenkin REDUn kaltaiselta koulutuksen tuottajalta.

REDUn ammatillinen koulutus.

Määrälliset tavoitteet:

Opiskelijavolyymi:

Vuonna 2021 tavoitteena oli 3317 opintovuotta toteuman ollessa 3349 opiskelijavuotta. Edelliseen vuoteen verrattuna opiskelijavuosia toteutui 231 enemmän ja tavoitteeseen nähden 32.

Koulutusten opiskelijapalautteiden vastausprosentti on osa vaikuttavuusrahoitusta. Vastausprosentti tavoitteeksi oltiin yleisesti asetettu 60 %, toteuma oli keskimäärin noin 65 %, eli noin 5 % yli tavoitetason. On kuitenkin huomioitava, että vastausprosentit olivat keskimäärin tippuneet yli 10 % vertailuvuoteen 2020 verrattuna. Suurinta kyselyjen vastausprosentti hajonta oli Santasport Urheiluopiston tulosalueella 50 % - 72 % välillä ja vastausprosentti tippui 23 % vuodesta 2020.

Valtakunnallinen lakisäätäinen työelämäpalautejärjestelmä otettiin käyttöön 1.7.2021, joka tulee vastaamaan 2,5 % rahoitusosuutta. REDUssa laadittiin työelämäyhteistyön kehittämishjelma vuosille 2021-23, ohjelma kehitettiin työelämäyhteistyön asiakashallinnan systemaattiseen kehittämiseen. Se on yksi osa tulevaa rahoitusjärjestelmää ja se sisältää mm. kyselyt työpaikkojen työpaikkaohjaajille sekä työnantajille.

Opetus- ja ohjaus henkilöstölle on järjestetty työelämän infotilaisuus. Syksyn 2021 palautetta on kysytty 1577 päätyneen työelämässä oppimisen jakson jälkeen, palautetta on saatu 381:ltä työpaikkaohjaajalta joka vastaa 24 % vastausprosenttia.

REDUN riskiarvio: Työelämäyhteistyön yhteiset menettelytavat ovat puutteellisia, niihin ei sitouduta tai niitä ei hallita. Asiakastietoa ei osata hyödyntää. Valtakunnallinen työelämäpalautejärjestelmä ei valmistu ajoissa. Koulutus- ja oppisopimuksissa työpaikkaohjaajien yhteystiedot ovat virheellisiä tai ne puuttuvat ja niiden siirtyminen valtakunnalliseen järjestelmään ei toimi. Työelämäpalautejärjestelmää ja sen merkitystä ei tunneta.

Hankkeet:

Hankkeilla on tuettu työelämässä oppimista, kehitetty johtamisosaamista sekä työelämäyhteistyötä ja kumppanuuksia ja tuettu maahanmuuttajien koulutukseen hakeutumista ja työllistymistä. Opiskelijat voivat henkilökohtaistamisen kautta hankkia tutkinnon osien osaamista hyödyntäen erilaisissa oppimisympäristöissä. Erilaisilla valmiuksilla olevien opiskelijoiden mahdollisuuksia osaamisen hankkimiseen on lisätty kehittämällä ulkopuolisen rahoituksen avulla REDUn oppimisympäristöjä, hankkimalla uutta teknologiaa ja simulaattoreita. Opiskelijoiden ohjaamisosaamista ja hyvinvointia on lisätty ja vahvistettu ammatillisen koulutuksen vetovoimaa ja läpäisyä Lapissa sekä helpotettu siirtymiä työelämään ja jatko-opintoihin.

Hanketoiminnan laajuudeksi vuosina 2020/2021 on ilmoitettu: 2,95 milj./5,04 milj.

3.4.2 Covid 19 vaikutukset

Koronan vaikutukset tuntuivat Redun toiminnassa myös vuonna 2021. Opiskelu sujui pääasiassa lähiopetuksessa. Maaliskuussa oli kahden viikon etäjakso sekä lyhytaikaisia sulkuja muutamissa toimintayksiköissä. Opiskelijavuositavoitteet sekä tutkintojen ja tutkinnon osien suorittamiset ovat toteutuneet kuitenkin yli suunnitellun. Koronan takia Urheiluopistolla valmennuskeskuksen vrk-tavoitetta laskettiin 6000 vrk:lla ja toimintakatetavoitetta 220000 €:lla.

OKM myönsi REDUlle 0,4 milj euroa koronavirusepidemian johdosta tarvittaviin tukitoimiin. Rahaa käytettiin mm. ammatillisiin ohjaajien, koulunkäynninohjaajien sekä erityisopettajien palkkaamiseen. Kouluterveyskyselyn 2021 REDUn tuloksissa tulikin esille oppilaiden kokemus koronapandemian aikana saadusta hyvästä tuesta ja ohjauksesta opintojen suorittamiseen (REDU 89,9 %, koko maa 85,1 %).

Kuraattoreilta pyydytyssä palautteessa tuli esille myös toisenlaisia kokemuksia. Kaikkea osaamista ei voi hankkia etänä. Ne opiskelijat joille osui käytännön harjoittelujakso etäopetusjakson ajalle, kärsivät tilanteesta eniten. Etäopetus aiheutti myös joitakin opinnoista lopullisesti putoamisiakin ja opinnot keskeytyivät kokonaan. Koronan vaikutuksista korostui psyykkinen kuormittavuus: mielialaongelmat, yksinäisyys, sosiaalisten suhteiden vähäisyys, unirytmien ongelmat, epävarmuus lähiopetuksen jatkumisesta jne.

Pandemian seurauksena opiskelijoilla niinkuin henkilökunnallakin piti olla valmiutta nopeisiin muutoksiin ja joustoihin. Hybridimalli työskentelyyn, koronajäljityskoulutuksen käynnistyminen siitä esimerkkeinä.

Henkilökunnalle on päivitetty etätyöohje ja muu kuin opetushenkilöstö voi tehdä etätyötä 1-3 pv/viikko. Tätä mallia on hyödynnetty paljon viime vuoden aikana. Henkilökunnan jaksamiseen on kiinnitetty huomiota esim. e-passin arvon nostolla 200 eurosta 300 euroon. Tätä etua on käyttänyt viime vuonna 527 hlöä.

Mikäli tulee uusi epidemia, mikä aiheuttaa opetukseen haasteita, on näistä kahden vuoden kokemuksista varmaan jotain opittukin. Opetus voidaan suunnitella ja järjestää niin, että osataan tukea ja auttaa niitä opiskelijoita jotka ovat suurimmassa vaarassa syrjäytyä.

3.4.3 Santasport kokonaisuus

Santasport Finland Oy:n toiminta on merkittävästi muuttunut, jossa matkailuun liittyvä majoitus on yhä suuremmassa roolissa ohjelmopalveluiden lisäksi. Tämän lisäksi ensilumen ladun toiminta ja mahdollisesti myös Lappiareenan toiminta on siirtymässä Rovaniemen kaupungille.

Rovaniemellä toimivilla majoitusliikkeillä on näkemys, että Santasport Oy:n majoitustoiminta häiritsee markkinoita jota tuetaan julkisin varoin. Toimitusjohtaja ei näe nykyistä toimintamallia toimivana.

Tarkastuslautakunta miettii onko tämän kaltainen toiminta REDUn ydintoimintaa ja osaamisaluetta? Olisiko Rovaniemen kaupunki toimintaan nähden parempi omistaja kuin REDU, erityisesti nyt kun ensilumenlatu ja mahdollisesti myös Lappi Areena siirtyvät Rovaniemen kaupungille, ei tarvitsisi perustaa uusia organisaatioita?

Eduskunnan oikeusasiamiehen päätökseen (EOAK/5184/2020) perustuen Santasport tulosaluejohtajan tehtävät on liitetty Santasport Lapin urheiluopiston tehtäviin rehtorin hoidettavaksi. Tarkastuslautakunta on jo ennakoivasti, 2020 arviointikertomuksessaan kiinnittänyt edellä mainittuun ongelmaan huomion ja todennut ”Vaikka taloudellinen tilanne on haastavaa, niin tästä huolimatta toimenpiteitä markkinaehtoisen toiminnan erottamiseksi julkisesta toiminnasta tulee jatkaa”.

Santasport urheiluopiston toimintaa johtaa ja koordinoi niin kutsuttu ”urkkaryhmä”, jossa on seitsemän jäsentä, kolme jäsentä Santasport urheiluopiston puolelta ja neljä jäsentä Santasport Finland Oy:n puolelta.

Santasport Oy:n toimitusjohtaja toimii myös ”senior advisor” ominaisuudessa Santasport Lapin Urheiluopiston tehtävissä.

Santasport Lapin Urheiluopiston toiminta perustuu julkisin varoin rahoitettuun toimintaan, kun taas Santasportin Finland Oy toimii vapaasti kilpailtavilla markkinoilla, näiden toimintojen erilaisten luonteiden takia Santasport Lapin Urheiluopistolla tulisi perustaa oma erillinen johto, resurssit, toimintojen ja juridisten epäselvyyksien välttämiseksi.

Tarkastuslautakunta esittää, että hallitus laatii toimintasuunnitelman edellä mainittujen asioiden toteuttamiseksi.

3.5 Tilikauden tulos ja sen käsittely

Tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja oli 1. 777 647 euroa alijäämäinen. Hallituksen esittämien poistoeron, varausten ja rahastojen muutosten jälkeen tilikauden yli -/alijäämäksi muodostuu 0 euroa.

3.6 Vuoden 2021 talousarvion sitovat toiminnalliset tavoitteet

Toimintakertomuksessa on seikkaperäinen toiminnallisten tavoitteiden selvitys sivuilla 23-42 ja tuloksellisuusmittareiden analyysi samoilla sivuilla.

3.6.1 Laadulliset tavoitteet

ARVOLUPAUS

Olemme yhdessä tekeviä

REDUlaisina olemme yhteisöllisiä – yhdessä tekeviä ja vuorovaikutteisia. Näin edistämme luottamuksen ja kehittävän ilmapiirin syntymistä niin REDU:n sisällä, kuin asiakkaitten, kumppaneidemme ja muiden sidosryhmiemme kanssa. Kunnioitamme toistemme erilaisuutta ja kohtelemme toisiamme yhdenvertaisesti.

Olemme vastuullisia

REDUlaisina meillä on vastuu toiminta-alueemme Lapin ammatillisen osaamisen kehittymisestä. Edistämme toiminnallamme Lapin elinvoimaa ja kestävästä kehittymisestä. Olemme toisillemme, asiakkaillemme, kumppaneille luotettavia ja vastuullisia.

Olemme asiakaslähtöisiä

REDUna olemme asiakkaitamme eli työelämää ja opiskelijoita varten. Olemme kiinnostuneita heidän osaamisen kehittämisen tarpeista ja yhdessä heidän kanssaan löydämme heille parhaiten sopivat osaamisen kehittämisen ratkaisut. Kunnioitamme asiakkaidemme erilaisuutta ja kohtelemme heitä kunnioittavasti ja yhdenvertaisesti.

Tarkastuslautakunta toteaa, että toiminnalliset sitovat tavoitteet saavutettiin pääosin. Monenlaista kehitystyötä tehty ja otettu koulutusta kehitettäessä huomioon työelämän tarpeita.

Sitovat *laadulliset* tavoitteet olivat:

- Työelämän osaamistarpeisiin ja ennakkointitietoon perustuva monipuolinen ja kattava koulutustarjonta
- Oppivelvollisuuden laajentumisen toimeenpano
- Joustavat asiakaslähtöiset koulutuksen, valmennuksen ja palveluiden ratkaisut.
- Selkiytetään työelämäyhteyksien ja -palvelujen prosessit ja kuvataan työelämälle tarjottavat palvelut ja toimijat koko konsernissa.
- Kehitetään työelämäyhteyksien asiakashallintaa systemaattisemmaksi kaikilla toimialoilla.
- Valmistaudutaan ottamaan käyttöön valtakunnallinen työelämäpalautejärjestelmä.
- Tunnistetaan ja kehitetään aktiivisesti uusia koulutus- ja liiketoimintamahdollisuuksia.
- Kehitetään oppimis- ja toimintaympäristöjä ja vahvistetaan digitalisaation hyödyntämistä.
- Integroidaan hanketoiminta vahvemaksi osaksi REDUn perustehtävien kehittämistä.
- Vahvistetaan tulorahoituspohjaa.
- Täytetään opiskelijavuositavoitteet.
- Kehitetään talouden ja toiminnan ennakkointia ja tulosten seuranta johtamisen työkaluna.
- Hyödynnetään tehokkaasti REDU-konsernin tietojärjestelmien kokonaisarkkitehtuuria.
- Huomioidaan kiinteistöstrategian uudistamisessa tilojen käytön toimijalähtöinen tarkastelu ja korjausvelan kasvun hidastaminen.
- Vahvistetaan henkilöstön hyvinvointia ja ajantasaista osaamista.
- Kehitetään REDUn työnantajakuva ja rekrytointiprosessia.
- Jatkokehitetään konsernin toimintamallia ja tarkastellaan tarvittaessa tehtäväkuvia, nimikkeitä sekä sijaisuusjärjestelyjä.
- Vahvistetaan läpileikkaavien prosessien toimivuutta.
- Kehitetään edelleen opettajien työajan suunnittelu- ja seurantaprosesseja.
- Kehitetään esimies- ja johtamistyötä.

3.6.2 Määrälliset tavoitteet

Toimintavuoden 2021 opiskelijavuositavoite on sama, kuin OKM:n rahoituksen suoritepäätöksen (VN/22726/2020) mukainen 3.317 opiskelijavuositavoite. Opiskelijavuositavoitteissa onnistuttiin toimintavuonna 2021 ensimmäistä kertaa uuden rahoituslainsäädännön aikana ylittämään OKM:n suoritepäätöksen mukainen tavoitteellinen opiskelijavuositavoite. Tämä ei kuitenkaan näkynyt toimintavuoden 2022 rahoituksen suoritepäätöksessä, sillä se on tehty aiempien vuosien toteuman perusteella, jolloin jäätin alle tavoitteen.

Ammatillisen peruskoulutuksen järjestämisluvan mukainen opiskelijavuositavoite *ylittyi* 32 opiskelijavuodella (3349) tavoitteen ollessa 3317. Santasport Lapin Urheiluopisto *alitti* tavoitteen (280) 22 opiskelijavuodella (258).

Ammatillisen perustutkintojen määrän toteutuma oli 1.005 tavoitteen ollessa 980 (edellinen vuosi 1.190 ja tavoite 982).

Lapin koulutuskeskus REDU

Rovaniemen koulutuskuntayhtymän tehtävänä on järjestää ammatillisesta koulutuksesta ja vapaasta sivistystyöstä annettujen lakien mukaista koulutusta, kehittämistoimintaa ja oheispalveluja.

Järjestämällä liikunnan ammatillista koulutusta ja ylläpitämällä valtakunnallista liikunnan koulutus-keskusta sekä tarjoamalla vapaa-ajanpalveluja ja muuta maksullista palvelutoimintaa Rovaniemen koulutuskuntayhtymä turvaa Santasport Lapin Urheiluopiston toiminnan jatkumisen ja kehittymisen.

Tulosalueen toimintakate oli 1057 tuhatta euroa alijäämäinen muutetun tavoitteen ollessa -1300 tuhatta euroa. Poistojen ja sisäisten kulujen jälkeen tulokseksi muodostui 712 tuhatta euroa alijäämää.

Opetustoiminnan tavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Opiskelijavuodet 3.091 tavoitteen ollessa 3.037;
- Suoritetut tutkinnot 1.005 kpl tavoitteen ollessa 980 kpl;
- Tutkintokoulutusten opiskelijapalaute (ent. amispalaute) vastausprosentti oli 65 % tavoitteen ollessa 60 %.

Tulosalueen toiminnalliset mittarit *ylittivät* toimintavuonna *tavoitteen* suoritetuissa perustutkinnoissa.

Opettajien kelpoisuus heikkeni hieman aiemmista vuosista ollen 87 % (tavoite 94,0 %).

Hankehenkilövuodet ylittivät tavoitteen kahdeksallatoista henkilötyövuodella (tavoite 28 henkilötyövuotta).

Santasport Lapin Urheiluopisto

Tulosalueen toimintakate oli 446 tuhatta euroa alijäämäinen muutetun tavoitteen ollessa -450 tuhatta euroa. Poistojen ja sisäisten kulujen jälkeen tulokseksi muodostui 537 tuhatta euroa alijäämää. Edellisvuoden tulos oli 443,9 tuhatta euroa alijäämäinen. Toimintakatteen osalta päästiin tavoiteltuun tasoon.

Ammatillisen **peruskoulutuksen** osalta mittaritavoitteet toteutuivat seuraavasti:

- Opiskelijavuodet 258 tavoitteen ollessa 280;
- Suoritetut tutkinnot 106 tavoitteen ollessa 120;
- Tutkintokoulutusten opiskelijapalaute (ent. amispalaute) vastausprosentti oli 61 % tavoitteen ollessa 60 %.

Opettajien kelpoisuus toteutui tänä vuonna (tavoite 100 % , toteuma 100 %).

Sisäiset palvelut

Tulosalueen toimintakate oli 4,167 milj. euroa muutetun talousarviotavoitteen ollessa 3,906 milj. euroa. Poistojen ja laskennallisten erien jälkeen tilikauden tulokseksi muodostui 536 tuhatta euroa alijäämää.

Talousarvioon nähden sitova toimintakatetavoite *toteutui hyvin* tilikaudella 2021.

Kiinteistöjohtamisen käsitettä voidaan pitää eräänlaisena yläkäsitteenä toimitilajohtamiselle. Se on kaikkiin kiinteistöihin liittyvien toimintojen taloudellista ja tarkoituksenmukaista hoitamista. Nämä toimet liittyvät kiinteistöjen hankintaan, omistuksen aikaiseen hallintaan ja myyntiin, tai muunlaiseen kiinteistöistä luopumiseen sekä edellisten toimintojen suunnitteluun.

Kiinteistöjohtamisen keskeisenä yleisenä tavoitteena on muun muassa turvata kiinteistöjen ja toimitilojen riittävä ja tarkoituksenmukainen saanti. Vastuuseen kuuluu muun muassa teknillinen, taloudellinen, hallinnol-

linen ja oikeudellinen vastuu. Kiinteistöjohtamisessa siis tarkastellaan minkä tahansa organisaation toimitilojen ja kiinteistöjen käyttöä strategisesta, operatiivisesta, omaisuuden hoidon ja kustannusten hallinnan näkökulmista.

Tarkastuslautakunta on päättäneen tilikauden aikana tutustunut REDU:n kiinteistöjohtamiseen ja esittää käsityksensä seuraavat arviot.

REDUlla on hallinnassaan tiloja noin 110.000 m². Tiloista 70.000 m² on opetuskäytössä, 10.000 m² asuntoläkäytössä ja konsernin yhtiöiden käytössä on noin 8.000 m². Pinta-alasta noin 22.000 m² on vuokrattu ulos. Tiloista yli 70 % on rakennettu 1970 luvulla tai aiemmin. REDU-konsernin vuoden 2021 taseen vastaavasta noin 74 % (2020: 64 %) on rakennuksia, tasearvon ollessa lähes 59 MEur.

Tarkastuslautakunnan käsityksen mukaisesti tasearvoja on syytä arvioida kriittisesti suhteessa jo myytyjen kiinteistöjen toteutuneisiin kauppahintoihin.

Tarkastuslautakunnan saaman käsityksen mukaisesti tiloja on jo nyt liikaa. Lähivuosina ongelma tulee laajenemaan oleellisesti kun ikäluokat pienenevät. Väestöennusteiden mukaisesti vuonna 2035 Suomessa on jopa kolmasosa vähemmän alle 15-vuotiaita lapsia. Toisen asteen koulutukseen tulevien oppilaiden määrä on siis, ilman merkittävää maahanmuuton lisääntymistä, merkittävässä laskussa. Oppilasmäärien lasku tulee johtamaan oppilaitosten pudotuspeliin ja lisääntyvään kilpailuun oppilaista.

Tarkastuslautakunta haluaa osaltaan varmistaa REDU:n tulevaisuuden kilpailukyvyyn ja toimintaedellytykset kiinnittämällä huomiota REDUn suureen ja pääosin erittäin ikääntyneeseen rakennuskantaan. Tulevaisuuden toimintaedellytysten sekä oppilaitoksen houkuttelevuuden näkökulmasta REDUn tulisi yhtäältä pystyä kustannussyistä luopumaan toiminnan asettamiin tarpeisiin nähden ylisuurista ja sopimattomista tiloista sekä toisaalta panostamaan nykyaikaisiin ja tulevaisuuden tarpeisiin vastaaviin oppimisympäristöihin. Jotta voi investoida uuteen, on vanhasta voitava luopua.

Aloitettussa kiinteistöstrategiatyössä on syytä arvioida kriittisesti:

- a) tarvetta itse omistaa kaikkia vanhenevia rakennuksia;
- b) toimintaan tarvittavien kiinteistöjen määrää ja pinta-alaa;
- c) mahdollisuudet tehdä tarvittavat alaskirjaukset rakennuksista, joita ei käytetä.

Mahdollisuutta saada kustannussäästöjä aikaan erilaisilla toimenpiteillä tulee arvioida toimenpiteiden teho-kuudella ja selkeillä laskelmilla saavutettavista kustannussäästöistä, koska korjaustoimenpiteet aiheuttavat myös menoja aluksi. Tarkastuslautakunta pitää keskeisenä pitkän aikavälin suunnitelmaa kiinteistökannan tarpeesta siten, että se on sidoksissa toiminnan (opetuksen) tavoitteiden saavuttamiseen.

Tarkastuslautakunta esittää, että kuntayhtymän johto laatii kiinteistökohtaisen ja konkreettisen, pidemmän aikavälin kiinteistöjohtamista koskevan suunnitelman, jossa kuvataan miten kuntayhtymä vastaa edellä kuvattuihin kiinteistöjä koskeviin haasteisiin.

Santasport Finland Oy

Kuntayhtymän toimintakertomukseen sisältyy s. 59-65 tytäryhtiö Santasport Finland Oy:n toimintakertomus, tuloslaskelma, tase ja liitetiedot. Santasport Finland Oy:n tilinpäätökseen on ensimmäistä kertaa vuonna 2021 yhdistelty sen 100 %:sti omistukseensa hankkima tytäryhtiö Asunto Oy Rovaniemen Ounasvaaran Helmi.

Santasport Finland Oy:n (emoyhtiö) liikevaihto oli tilikaudella 4,5 milj. euroa (3,9 milj. euroa). Tilikauden tappio ennen tilinpäätöksen siirtyviä eriä ja veroja -33 tuhatta euroa (-1,1 milj. euroa). Verojen jälkeen tilikauden tappioksi syntyi -31 tuhatta euroa (-1,011 milj. euroa). Konsernin tilikauden tappioksi muodostui 91,2 tuhatta euroa. Taseen loppusumma oli sekä emoyhtiössä että konsernissa 8,1 milj. euroa (7,1 milj.euroa).

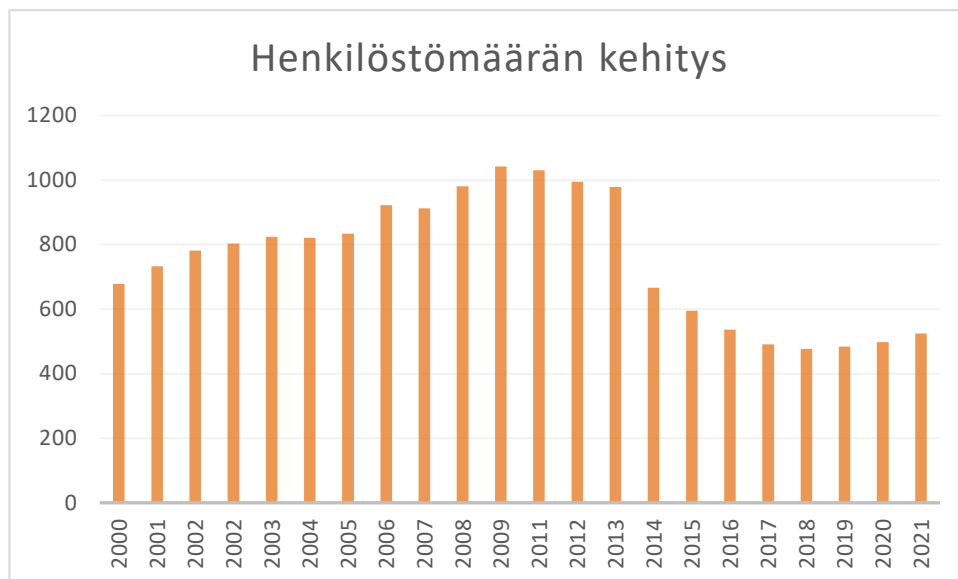
REDU Edu Oy

Kuntayhtymän toimintakertomukseen sisältyy s. 66-69 tytäryhtiön toimintakertomus, tuloslaskelma, tase ja liitetiedot.

Liikevaihto oli tilikaudella 1,09 milj. euroa (814,4 tuhatta euroa). Tilikausi on ollut yhtiön kolmas. Tilikauden tulos on 131 tuhatta euroa tappiollinen (4,15 tuhatta euroa voitollinen). Taseen loppusumma oli 403 tuhatta euroa (522,8 tuhatta euroa).

4. Henkilöstö

Henkilöstöraportti täydentää toimintakertomusta ja on osa kuntayhtymän itsearviointia. Päätoimisen henkilöstön määrä vuoden 2021 lopussa oli 525 (2020: 498) henkilöä. Henkilöstön määrä kasvoi edellisestä vuodesta 27 henkilöllä. SantaSport Finland Oy:n henkilöstömäärä oli vuoden 2021 lopussa 54 henkilöä, joista 47 ovat vakituksessa työsuhteessa. Henkilöstömäärältään suurin yksikkö on Lapin koulutuskeskus REDU.

Kuvio 5 Henkilöstömäärän kehitys vuosina 2000–2021

Rovaniemen ammattikorkeakoulu yhtiöitettiin 1.1.2014 alkaen, jolloin ammattikorkeakoulun henkilöstö siirtyi Lapin amk:n alaisuuteen. Tästä johtuu merkittävä henkilöstömäärän pieneneminen vuodelle 2014.

Konsernin tuloslaskelman mukaiset henkilöstökulut olivat 30,9 milj.euroa (29,6 milj.euroa). Edelliseen vuoteen verrattuna kasvu on 1,38 milj. euroa (10,4 %). Konsernin ostopalvelut olivat 10,5 milj.euroa (11,3 milj.euroa).

5. Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

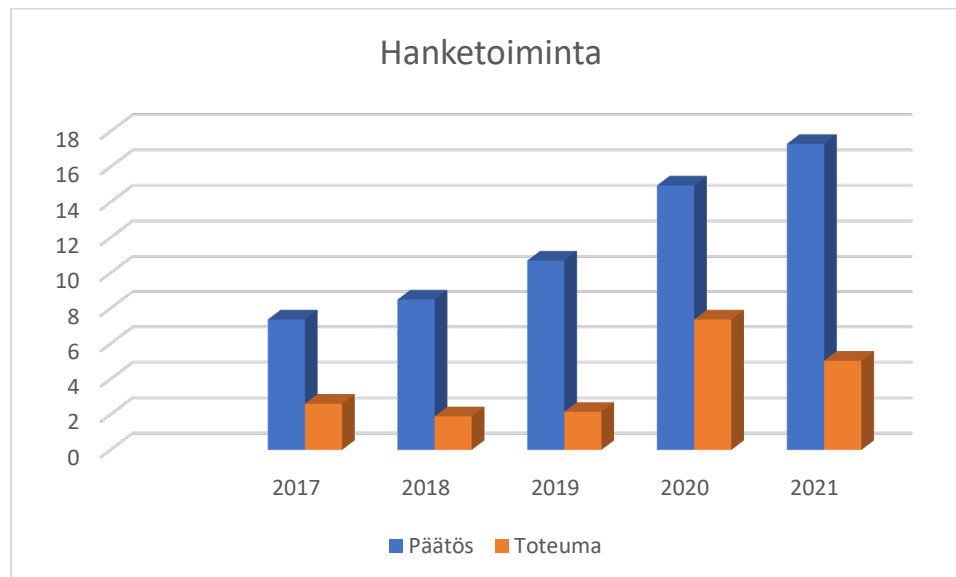
Toimintakertomukseen sisältyy selonteko sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnasta. Vuoden 2021 aikana on jatkettu systemaattista riskien analysointia, jonka yhtymähallitus aikaisempien vuosien tapaan on todennut olevan edelleen merkittävä kehittämiskohde.

Rovaniemen koulutuskuntayhtymässä sisäisen tarkastuksen raportti kuvaa kattavasti sisäisen tarkastuksen toimenpiteitä ja havaittuja tuloksia. Raportti sisältää myös hyviä kehittämissuhteita tulevaisuutta varten. **Tarkastuslautakunta näkee tärkeänä sisäisen tarkastuksen ylläpitämistä, koko päiväisen resurssin hankkimista sekä sen kautta saatujen suositusten huomiomista kuntayhtymän toiminnan kehittämisessä.**

6. Muut havainnot arviointivuoden ajalta

6.1 Hanketoiminta

Kuntayhtymän hanketoiminnan hankkeiden toteutuma oli 5,04 milj.euroa. Suhteellisen osuuden kasvaminen edellisvuodesta (2,95 milj. euroa) johtuu osittain EU-ohjelmakauden päättymisestä. Hanketulot ovat 6,0 % koko kuntayhtymän ulkoisista toimintatuotoista.

Kuvio 6 hankepäätökset ja toteutuma 2017-2021

Tarkastuslautakunta pitää edelleen tärkeänä hanketoimintaan liittyvää kehittämistoiminnan vaikuttavuusarviointia sekä sidosryhmien, kumppaneiden ja työelämäasiakkaiden näkemysten systemaattista dokumentointia ja yhteistyötä alakohtaisen tiedonsaannin lisäämiseksi.

7. Yhteenveto

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan kuntayhtymän **hallinnolliset ja taloudelliset tavoitteet vuodelta 2021 saavutettiin pääosin.**

Tarkastuslautakunta haluaa kiittää toimijoita hyvästä yhteistyöstä ja toteaa, että tarkastuslautakunta on saanut kaiken pyytämänsä tuen arviointityönsä toteuttamiseksi.

Rovaniemi 25.5.2022

Rovaniemen koulutuskuntayhtymän tarkastuslautakunta

Rauno Rantaniemi
puheenjohtaja

Kimmo Suopajarvi
varapuheenjohtaja

Anna-Liisa Keskitalo
jäsen

Eila Kivioja
jäsen

Timo Kurula
jäsen

Kirsti Ojala
jäsen

Anna-Maija Österberg
jäsen